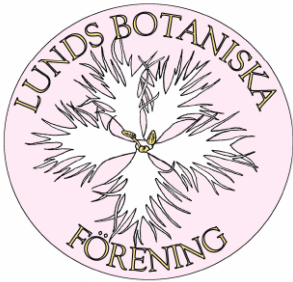

2018-02-08

Till
Miljöavdelningen
Länsstyrelsen i Skåne

Bevarandeplan för Natura 2000-området Zackows mosse SE 0430142

Zackows mosse som omfattar en area på 2,9 hektar är belägen 1,3 km NO Nyhamnsläge i Höganäs kommun. Mossen är sannolikt en rest av ett större kalkkärr, som före utdikningarna under förra seklets första hälft hade en betydligt större areal.

Området har en lång historia som slåttermark och efter en tids igenväxning återupptogs 1982 årlig slåtter av vissa partier på mossen. Zackows mosse är tyvärr till stora delar igenvuxen med Salixarter. I den östra delen finns ett mindre kalkkärr och en rest av en tidigare kalkfuktängsvegetation. Denna del hävdas med slåtter. Rikkärret och kalkfuktängen har mycket värdefull flora. Tre olika Natura 2000-arter finns inom området, kalkkärrsgrynsnäcka, smalgrynsnäcka och gulyxne.

Enligt muntliga källor förekom såväl majviva som smörbollar i riklig mängd i mitten av förra seklet. Båda arterna är emellertid utgångna sedan mer än ett decennium tillbaka. Den sällsynta gulyxnen minskade också markant efter mitten av förra seklet sannolikt främst på grund av hydrologiska faktorer. Sedan 1982 har årligen naturvårdande åtgärder såsom slåtter bedrivits på lokalen. Antalet exemplar av gulyxne ökade dock inte i antal förrän efter 1995 då hydrologin förbättrades efter igenläggning av ett dike. Under senare år har åter en kraftig minskning skett av gulyxne och förra året noterades endast två blommande plantor.

I dokumentet framgår avseende gulyxne att arten påträffas vid enstaka tillfällen utanför rikkärsmiljön, exempel på detta är bäckkanter och grustag. Jag undrar om någon på myndigheten någon gång sett arten i dylik miljö utanför rikkärr i Skåne? Om så är fallet vore det intressant med en publikation.

På några ställen i dokumentet räknas typiska arter upp och man tänker sig då att dessa arter bör gå att hitta på lokalen. Emellertid är så inte fallet med ett flertal arter såsom majviva, loppstarr, trådstarr, knagglestarr och ängsstarr. Dessutom är flera av de så kallade typiska arter som räknas upp väldigt fåtaliga i flera fall.

På par ställen lyfts tagelsäv upp som en igenväxningsart. Orsaken till detta är för oss rätt oklar.

Under avsnittet som handlar om åtgärder noteras följande: Helst bör området skyddas som naturreservat eller via naturvårdsavtal. Detta är något vi inom Lunds Botaniska Förening starkt ställer oss bakom. Vidare är det av stor vikt att våtmarkens hydrologi hålls ostörd. I det sammanhanget nämns ytterligare en åtgärd från länsstyrelsen och som är väsentlig att arbeta vidare med, nämligen möjligheten till att fylla igen den grävda dammen, detta för att eftersträva det tillstånd som förr fanns i området.

Från länsstyrelsens håll påpekas också att röjning bör ske i rikkärrets ytterkanter mot skogen/buskagen för att öppna upp kanterna och utöka arealen något och för att förhindra att träd och buskar etablerar sig i rikkärrets värdefulla del. Detta är också en väsentlig åtgärd.

För grynsnäckornas skull bör det finnas en del videbuskar gärna av låg höjd. I det sammanhanget bör man kanske fundera på om det är möjligt överväga återinförande av källblekvide på lokalen. Arten lär längre tillbaka i tiden ha funnits på lokalen men är utgången sedan låg tid.

Den unika floran och faunan i Zackows mosse har under lång tid gynnats av årlig slåtter och djurens betande. Detta är därför viktiga åtgärder att fortsätta med. Det förefaller emellertid som om man under senare år haft en väl tidig slåtter vilket inneburit att till exempel gulyxne ej fått mogna frön. I befintligt förslag anges att slåttern bör ske i slutet av augusti vilket kan vara i tidigaste laget. I vilket fall är tidpunkten för slåtter viktig att utreda noggrant så den är gynnsam för de arter som är viktigast att bevara. Det är också av vikt att beakta att betespåsläpp av nötkreatur inte sker för tidigt på säsongen.

Sammantaget är Zackows mosse ett mycket viktigt område att bevara och Lunds Botaniska Förening ser med tillförsikt fram emot att de åtgärder som nämnts som väsentliga verkligen kommer till stånd för att behålla denna botaniskt värdefulla lokal.

Lund den 8 februari 2018
För Lunds Botaniska Förening

Åke Svensson
Ordförande